

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5C/332/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6315206915
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2016:6315206915.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci navrhovateľa Quantum Credit a.s., Bratislava, Ružová dolina 25, IČO 47 248 980 zast. PERSPECTA Legal, s.r.o., Bratislava, Ružová dolina 25, IČO 36 668 745 proti odporcovi O. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., B. Z. XXX/XX zast. opatrovníčkou Ing. Kateřinou Šperkovou, dozornou úradníčkou Okresného súdu Brezno o zaplatenie 578,70 Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 80,79 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 6,14 Eur od 26. 08. 2012 do zaplatenia, zo sumy 74,65 Eur od 26. 09. 2012 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

III. Odporcovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu spolu sumu 578,70 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 6,14 Eur od 26. 08. 2012 do zaplatenia, zo sumy 74,65 Eur od 26. 09. 2012 do zaplatenia, zo sumy 497,91 Eur od 26. 08. 2013 do zaplatenia, ako aj trov konania na tom právnom základe, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporcom dňa XX. XX. XXXX zmluvu o pripojení, ktorej predmetom bolo poskytovanie mobilných hlasových služieb program PODLA SEBA 7 NAJ N a toho istého dňa uzavrel aj dodatok k zmluve o pripojení, ktorého predmetom bolo poskytnutie zľavy na využívané služby a mobilný telefón v lehote viazanosti 24 mesiacov. Odporca riadne a včas neuhradil faktúry, porušil zmluvnú povinnosť a z toho mu vyplýva povinnosť zaplatiť aj zmluvnú pokutu, preto sa navrhovateľ domáhal svojho nároku súdnou cestou.

Po neúspešnom zisťovaní pobytu odporcu mu bola ustanovená opatrovníčka uznesením sp.zn. 5C/332/2015 zo dňa 04. 01. 2016 v zmysle § 29 Občianskeho súdneho poriadku.

Vzhľadom na to, že ide o drobný spor, súd podľa § 115a Občianskeho súdneho poriadku rozhodoval bez nariadenia pojednávania.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dokladmi nachádzajúcimi sa v spise tunajšieho súdu sp. zn. 5C/332/2015, najmä návrhom na začatie konania, zmluvou o poskytovaní verejných služieb, dodatkom k zmluve o pripojení, faktúrami č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, oznámením o postúpení pohľadávky a návrhu navrhovateľa v časti sumy 80,79 Eur vyhovel, v prevyšujúcej časti zamietol z nasledovných dôvodov:

Podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z.z., podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

Podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z., účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa § 544 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporcom dňa XX. XX. XXXX Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej bola odporcovi poskytnutá SIM karta č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX. Podľa tejto zmluvy poskytoval právny predchodca navrhovateľa odporcovi program služieb - Program PODLA SEBA 7 NAJ N a odporca sa zaviazal riadne a včas platiť cenu za aktiváciu a poskytovanie služieb. Právny predchodca navrhovateľa a odporca toho istého dňa uzavreli Dodatok k zmluve o pripojení, na základe ktorého právny predchodca navrhovateľa odporcovi poskytol mobilný telefónny prístroj Sony Xperia P. Podľa uvedeného dodatku k zmluve sa odporca zaviazal, že po dobu 24 mesiacov od dátumu uzavretia dodatku nepožiadá o vypojenie SIM karty z prevádzky, bude platiť včas cenu služieb podľa zvoleného programu služieb v súlade so zmluvou, všeobecnými podmienkami a platným cenníkom resp. riadne a včas realizovať zmluvné dobíjanie. Podľa bodu 4 dodatku v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany užívateľa a následného vypojenia SIM karty zo strany prevádzkovateľa je užívateľ povinný uhradiť prevádzkovateľovi zmluvnú pokutu uvedenú tabuľke č. 1 dodatku, t.j. vo výške 497,91 Eur.

Poskytované služby boli odporcovi vyúčtované faktúrami č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08. 08. 2012 s dátumom splatnosti 25. 08. 2012 vo výške 6,14 Eur a č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08. 09. 2012 s dátumom splatnosti 25. 09. 2012 vo výške 74,65 Eur, súd preto priznal navrhovateľovi sumu 80,79 Eur predstavujúcu vyúčtované služby.

Odporca sa nesplnením peňažného záväzku dostal do omeškania. Navrhovateľovi tak vznikol nárok na úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti jednotlivých faktúr, ktorého výška bola v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. (v znení

účinnom do 31. 01. 2013) určená podľa základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, zvýšenej o 8 percentuálnych bodov.

Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08. 08. 2013, s dátumom splatnosti dňa 25. 08. 2013 vyúčtoval právny predchodca navrhovateľa odporcovi zmluvnú pokutu vo výške 497,91 Eur.

V prípade zmluvy, ktorú odporca uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa ide o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Zmluva o pripojení je svojím charakterom občianskoprávnou zmluvou napriek tomu, že v Občianskom zákonníku nie je výslovne upravená. Je nepochybné, že právny predchodca navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ vzhľadom na predmet podnikania a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je v nerovnom postavení s dodávateľom vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb. Dodávateľ má zároveň možnosť jednostranne stanoviť zmluvné podmienky, keď používa formulárové zmluvy, čo bol aj tento prípad. Súd je toho názoru, že v spotrebiteľských veciach by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, pričom už samotná táto skutočnosť vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy, pretože dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinností. V zmluve resp. dodatku nebola dohodnutá žiadna zmluvná pokuta v prospech odporcu pre nedodržanie akejkoľvek (alebo čo i len jednej) zmluvnej povinnosti zo strany právneho predchodcu navrhovateľa. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty aj s ohľadom na povahu, obsah zmluvy a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti. Ak ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá bude prijateľná v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Právny predchodca navrhovateľa pri zmluvnej pokute vôbec nerozlišuje situáciu, z akých dôvodov dôjde k nedodržaniu doby viazanosti, či k ukončeniu zmluvy dôjde napríklad mesiac pred uplynutím doby viazanosti alebo hneď v prvých mesiacoch po uzavretí zmluvy. Dojednanie o zmluvnej pokute nie je možné v danom prípade označiť za individuálne, pretože spotrebiteľ nemá právo vyjadriť sa k výške zmluvnej pokuty, ktorá je priamo uvedená v zmluve. Ide o typovú zmluvu, ktorej obsah spotrebiteľ žiadnym významným spôsobom neovplyvňuje. Právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, jej výška sa mení len v závislosti od poskytnutého mobilného telefónu, dátového zariadenia resp. programu, čo je súdu známe z mnohých konaní týkajúcich sa navrhovateľa aj jeho právneho predchodcu. Odporca mal možnosť dodatok k zmluve prijať len ako celok alebo ako celok odmietnuť, preto nie je možné hovoriť o individuálne dojednaní zmluvnej podmienke. Nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán zneužíva svoje postavenie na to, že diktuje spotrebiteľovi zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď bezvýhradne prijme alebo s ním dodávateľ neuzavrie zmluvu. Spotrebiteľ má objektívne iba veľmi nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok a to nielen vzhľadom na drobné písmo, ale aj z dôvodu komplikovanej slovnej formulácie a množstva zmluvných dojednaní, ktorých obsah spotrebiteľ nie je ani schopný v krátkom čase pochopiť a zvážiť.

Súd nespochybňuje právo poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinnosti odberateľa služieb aj prostredníctvom zmluvnej pokuty, avšak nie takej, ktorá je rovnako vysoká bez ohľadu na všetky ostatné súvisiace okolnosti. Sankcia vždy musí zodpovedať závažnosti porušenej povinnosti a prihliadať aj na charakter, čas a rozsah porušenej povinnosti, prípadne sa odvíjať od ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Pri takto naformulovanej zmluvnej pokute môže dodávateľ požadovať od spotrebiteľa zmluvnú pokutu vo výške uvedenej v dodatku k zmluve za každé porušenie zmluvnej povinnosti z čoho je zrejmé, že môže žiadať aj niekoľkonásobok uvedenej zmluvnej pokuty. Súd má za to, že takéto zmluvné dojednanie predstavuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov predmetného zmluvného vzťahu v neprospech spotrebiteľa, a preto nie je možné priznať požadovanú zmluvnú pokutu.

Súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že napríklad rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06. 12. 2011, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/32/2012 zo dňa 15. 03. 2012 bolo určené, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení č. XXXXXXXX, uzavretého medzi spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a. s. a žalovaným dňa 21. 06. 2007 v článku 1. bode 2 posledná veta a bode 4 prvá veta - "V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 3 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany Podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku", je ako neprijateľná neplatná.

Podľa § 53a Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Zo skutkových okolností opísaných vyššie, vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ telekomunikačných služieb, si uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, dohodnutej v uzavretom dodatku k zmluve s odporkyňou po vydaní predmetných rozsudkov, vyhlasujúcich zmluvnú podmienku o zmluvnej pokute za neprijateľnú a neplatnú. Zákon však zakazuje ďalšie používanie takejto podmienky v zmluvách so spotrebiteľmi, potom je zrejmé, že zakázaným konaním je aj uplatnenie nárokov z uzavretých zmlúv, v ktorých je rovnakým spôsobom zmluvná pokuta zakotvená. Takto rozširujúci výklad zákonného ustanovenia je podľa názoru súdu v súlade s jeho zmyslom a účelom a zodpovedá aj systematickému umiestneniu medzi ostatnými zákonnými ustanoveniami vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám.

Z týchto dôvodov súd návrh aj v časti uplatnenej zmluvnej pokuty a úroku z omeškania zo zmluvnej pokuty zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Odporca bol v konaní v prevažnej miere úspešný, náhradu trov konania si však neuplatnil a ani mu zo spisu žiadne trovy konania nevyplývajú, preto mu ich súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní okrem náležitostí v zmysle § 42 ods. 3 a 79 ods. 1 O.s.p., musí byť uvedené, proti ktorému súdu a ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).